

**BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ
FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ**

**2025-2026 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI GÜZ DÖNEMİ
HEM405 EVDE BAKIM HEMŞİRELİĞİ DERSİ EĞİTİM PROGRAMI
KİTAPÇIĞI**

Öğr. Gör. Cumhur BABAOĞLU

İÇİNDEKİLER

1. Evde Bakım Hemşireliği Dersi

- 1.1. Dersin Tanımı ve Amacı**
- 1.2. Eğitim Modeli**
- 1.3. Dersin Genel Hedefleri**
- 1.4. Dersin Öğrenme Çıktıları**
- 1.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri**
- 1.6. Dersin Değerlendirmesi**

2. Haftalık Ders İçeriği

- 2.1. Evde Bakım Hemşireliği Dersi Haftalık Ders İçeriği**
- 2.2. Evde Bakım Hemşireliği Dersi Haftalık Ders Planı**

3. Evde Bakım Hemşireliği Dersi Kaynak Listesi

1. Evde Bakım Hemşireliği Dersi

1.1. Dersin Tanımı ve Amacı

Tanım:

Evde Bakım Hemşireliği dersi, bireylerin sağlık durumlarına uygun olarak ev ortamında sunulan hemşirelik bakım hizmetlerini hem kuramsal hem de uygulamalı açıdan ele almayı amaçlayan bir derstir. Ders kapsamında evde bakım hemşireliğinin tanımı, kapsamı, yasal ve etik boyutları, bakım sürecinde kullanılan yöntem ve teknikler, kronik hastalık yönetimi, rehabilitasyon uygulamaları, hasta ve aile eğitimi, multidisipliner ekip çalışması, bakımın kalite ve güvenliği konuları ayrıntılı olarak işlenir. Ayrıca ev ortamında karşılaşılan özel durumlar, iletişim becerileri ve bakımın sürekliliğini sağlamaya yönelik stratejiler de ders içeriğinde yer almaktadır.

Bu dersin amacı, öğrencilerin evde bakımın amacını ve önemini kavramalarını; evde bakımın bireylerin yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini öğrenmelerini; evde bakım gerektiren durumları tanımlayabilmelerini sağlamaktır. Öğrenciler farklı yaş gruplarına ve çeşitli sağlık gereksinimlerine sahip bireylerin evde bakım ihtiyaçlarını değerlendirmeyi öğrenir. Ayrıca evde bakımda hemşirenin rolü ve önemini, yasal konuları ve hasta haklarını içeren etik boyutları kavrayarak evde bakım hizmetlerini etkin şekilde planlama, uygulama ve değerlendirme bilgi ve becerisi kazanırlar

1.2. Eğitim Modeli

Evde bakım hemşireliği dersinde, klasik eğitim modeli uygulanmaktadır. Uygulanan bu modelde öğrencilerin mesleki bilgi beceri ve tutumlarının geliştirilmesi amaçlanmakta olup teorik dersler ile birlikte laboratuvar ve uygulama alanlarında beceri eğitimi verilmektedir. Bu süreç, Bloom'un Taxonomisinden yararlanılarak öğrencilerin, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor düzeyde öğrenmelerini destekleyecek şekilde yürütülmektedir.

1.3. Dersin Genel Hedefleri

- Evde bakım hizmetlerinin amacını, önemini ve yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini kavrayarak bu hizmetleri mesleki uygulamalarında kullanabilmeleri,
- Evde bakım gerektiren durumları doğru şekilde değerlendirebilmeleri ve bakım planı oluşturabilmeleri,
- Farklı yaş grupları ile özel bakım gereksinimi olan bireylerin ihtiyaçlarını belirleyip uygun hemşirelik girişimlerini uygulayabilmeleri,
- Evde bakım sürecinde hemşirenin rol ve sorumluluklarını etkin biçimde yerine getirebilmeleri,

- Evde bakım hizmetlerinde yasal düzenlemeler ve hasta hakları konusunda bilinçli hareket edebilmeleri,
- Multidisipliner ekip çalışmasını benimseyerek hasta ve ailesi ile etkili iletişim kurabilmeleri hedeflenmektedir.

1.4. Dersin Öğrenme Çıktıları

Evde bakım hemşireliği dersi, hemşirelik lisans eğitiminde mesleki seçmeli derslerinden biridir.

- Evde bakım hemşireliğinin amacını, önemini ve toplum sağlığı üzerindeki etkilerini açıklar.

Ölçme Araçları: Ara Sınav, Kısa Sınav, Final Sınavı

- Ev ortamında birey, aile ve toplumun sağlık gereksinimlerini değerlendirerek uygun hemşirelik yaklaşımlarını geliştirir.

Ölçme Araçları: Ara Sınav, Kısa Sınav, Final Sınavı

- Kronik hastalık yönetimi ve rehabilitasyon uygulamalarını açıklar ve uygular.

Ölçme Araçları: Ara Sınav, Kısa Sınav, Final Sınavı

- Evde bakım sürecinde hasta ve aile eğitimini planlar ve uygular.

Ölçme Araçları: Ara Sınav, Kısa Sınav, Final Sınavı

- Ev ortamında karşılaşılan özel durumları yönetir ve bakımın sürekliliğini sağlar.

Ölçme Araçları: Ara Sınav, Kısa Sınav, Final Sınavı

- Farklı yaş gruplarının ve dezavantajlı bireylerin evde bakım gereksinimlerini tanımlar ve uygun hemşirelik girişimlerini uygular.

Ölçme Araçları: Ara Sınav, Kısa Sınav, Final Sınavı

- Evde bakımda yasal ve etik ilkeleri açıklar ve uygulamalarında dikkate alır.

Ölçme Araçları: Ara Sınav, Kısa Sınav, Final Sınavı

- Multidisipliner ekip çalışmasına katılır ve ev ortamında iletişim becerilerini etkin şekilde kullanır.

Ölçme Araçları: Ara Sınav, Kısa Sınav, Final Sınavı

1.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Derslerde öğrenme sürecini desteklemek amacıyla farklı öğretim yöntem ve teknikleri bir arada kullanılmaktadır. Öncelikli yöntemlerden biri *anlatım* yöntemidir. Bu yöntem, öğrencilerin temel bilgileri düzenli ve sistematik şekilde edinmelerini sağlar. Özellikle teorik bilgilerin aktarılmasında, konunun ana hatlarının kavratılmasında anlatım oldukça etkilidir.

Anlatımı destekleyen bir diğer yöntem *soru-cevap tekniğidir*. Bu teknik, öğrencilerin derse aktif katılımını artırmakta, öğretim elemanı ile etkileşim kurmalarına ve konuyu daha

derinlemesine anlamalarına imkân tanımaktadır. Öğrenciler, merak ettikleri noktaları sorarak açıklığa kavuşturmakta, öğretim elemanı da öğrenmenin düzeyini ölçme fırsatı bulmaktadır.

Örneklendirme yöntemi ile soyut kavramlar somutlaştırılmakta, teorik bilgilerin günlük yaşam ve klinik uygulamalarla bağlantısı kurulmaktadır. Bu sayede öğrenciler, öğrendiklerini daha kalıcı şekilde içselleştirmekte ve ileride mesleki uygulamalarda kullanabilecek hale gelmektedir.

Görsel materyallerin kullanımı (şemalar, tablolar, maketler, videolar), evde bakım süreçleri, kronik hastalık yönetimi, rehabilitasyon uygulamaları ve hasta-aile eğitimi gibi konuların daha iyi anlaşılmasını sağlar. Görsel unsurlar, evde bakımda kullanılan yöntem ve tekniklerin daha kalıcı şekilde öğrenilmesine ve uygulamada doğru biçimde kullanılmasına katkıda bulunur.

Öğrencilerin yaratıcı düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirmek amacıyla *beyin fırtınası tekniği* kullanılmaktadır. Bu teknik, öğrencilerin evde bakımda karşılaşılan özel durumlara (örneğin, yaşlı bakımı, palyatif bakım, engelli bireylerin bakımı) yönelik yenilikçi çözüm önerileri geliştirmelerine katkı sağlar.

Gösterip yaptırma (demonstrasyon) yöntemi, evde bakımda uygulanacak temel hemşirelik girişimleri, kişisel hijyen uygulamaları, yara bakımı, ilaç yönetimi ve ev ortamında kullanılan tıbbi cihazların doğru kullanımı gibi konularda önemli bir yer tutmaktadır. Öğretim elemanı bu uygulamaları adım adım göstererek öğrencilerin görsel öğrenmelerini ve doğru teknikleri pekiştirmelerini sağlar.

Ayrıca, vaka analizi ve vaka örnekleri yöntemiyle öğrenciler gerçek yaşamdan alınan evde bakım senaryoları üzerinde çalışmaktadır. Bu yöntem, hem kuramsal bilginin pratikte uygulanmasını kolaylaştırmakta hem de öğrencilerin eleştirel düşünme, karar verme ve hemşirelik bakımını planlama becerilerini geliştirmektedir.

Son olarak, video kullanımı da derslerde öğrenmeyi destekleyen araçlardan biridir. Özellikle evde bakım uygulamaları, hasta ve aile eğitimi, cihaz kullanımı veya rehabilitasyon süreçleri gibi konularda video materyalleri öğrencilerin gözlem yapmasını, doğru uygulamaları öğrenmesini ve pekiştirmesini sağlamaktadır.

1.6. Dersin Değerlendirmesi

Dersin değerlendirilmesinde akademik takvimde belirtilen tarihlere uygun olarak Ara Sınav (%30), Kısa Sınav (%20) ve Final Sınavı (%50) uygulanmaktadır. Öğrencilerin başarı durumları yalnızca bu sınavlardan aldıkları puanlar üzerinden değerlendirilmektedir.

2. Haftalık Ders İçeriği

2.1. Evde Bakım Hemşireliği Dersi Haftalık Ders İçeriği

Dersin Haftası	İçerik
1	Derse Giriş
2	Evde Bakım Hizmetlerinin Tanımı ve Gelişimi
3	Sağlık Hukuku Açısından Evde Bakım Hizmetleri
4	Geçiş Bakımı Hizmetleri
	Ev Ziyareti
	Evde Bakım Hizmetlerinde Kalite Standartları ve Kalite Değerlendirme Yöntemleri
5	Palyatif Hastalarında Evde Bakım
6	Bahar Dönemi Yarıyıl İçi Sınavları
7	Engellilik ve Evde Bakım
8	Demans Hastalarının Evde Bakımı
9	Yaşlılık Sorunları ve Yaşlılarda Evde Bakım
10	Onkoloji Hastalarının Evde Bakımı
11	Kısa Sınav
12	Evde Yara Bakımı, Ağrı Yönetimi- Farmakolojik Yöntemler
13	Evde Bakım Hastaları İçin Manevi (Spiritüel) Bakım
14	Evde Bakım Hizmetlerinde Teknoloji
15	Final Sınavı

2.2.Evde Bakım Hemşireliği Dersi Haftalık Ders Planı

Hafta	Konu Başlığı	İçerik Özeti	Yöntem
1	Derse Giriş	Dersin amacı ve dersin işleyişi hakkında bilgilendirme	Anlatım
2	Evde Bakım Hizmetlerinin Tanımı ve Gelişimi	Evde bakım hizmetlerinin kavramı, tarihçesi ve önemi	Sunum ve tartışma
3	Sağlık Hukuku Açısından Evde Bakım Hizmetleri	Sağlık hukuku açısından evde bakım hizmetlerinde tıbbi uygulama hataları, nedenleri ve örnek vakalar	Sunum, tartışma ve vaka çalışması
4	Geçiş Bakımı Hizmetleri	Tanımı, özellikleri, modeller	Sunum, tartışma
5	Ev Ziyareti	Ev ziyareti öncesi, sırasında ve sonrası uygulamaları, Evde bakımda kullanılan tanılama araçları	Sunum ve tartışma
6	Evde Bakım Hizmetlerinde Kalite Standartları ve Kalite Değerlendirme Yöntemleri	Sağlık Hizmetlerinde Kalite yönetimi ve etkileyen faktörler Evde sağlık hizmetlerinde hemşirelik hizmetleri uygulama standartları	Sunum ve tartışma
7	Palyatif Hastalarında Evde Bakım	Temel prensipler, semptomlar ve semptom yönetimi	Sunum, tartışma ve vaka çalışması
8	Engellilik ve Evde Bakım	Engellik tanımı, nedenleri, türleri, yaşanan sorunlar Engellilere evde bakım hizmetlerinin kapsamı	Sunum, tartışma ve vaka çalışması
9	Demans Hastalarının Evde Bakımı	Demans hastalarının gereksinimleri ve evde bakımı Bakım Yüğü ve Etkileyen Faktörler	Sunum, tartışma ve vaka çalışması
10	Yaşlılık Sorunları ve Yaşlılarda Evde Bakım	Yaşlılığın tanımı, değerlendirilmesinde kullanılabilecek ölçütler Yaşlılık dönemi sorunları ve yaşlı bakımı	Sunum, tartışma ve vaka çalışması
11	Onkoloji Hastalarının Evde Bakımı	Genel sağlık durumu değerlendirmesi Evde bakım ve aile üyelerine yaklaşım	Sunum, tartışma ve vaka çalışması
12	Evde Yara Bakımı, Ağrı Yönetimi- Farmakolojik Yöntemler	Yara türleri ve bakımı Ağrı nedenleri, değerlendirme yöntemleri ve tedavisinde farmakolojik ve non farmakolojik yöntemler	Sunum ve tartışma
13	Evde Bakım Hastaları İçin Manevi (Spiritüel) Bakım	Manevi bakım unsurları Manevi bakım sağlamanın yolları ve faydaları	Sunum ve tartışma
14	Evde Bakım Hizmetlerinde Teknoloji		Sunum ve Tartışma

3. Evde Bakım Hemşireliği Dersi Kaynak Listesi

1. Yılmaz M. (2019). Evde Bakım Hemşireliği, Akademisyen Kitabevi, 1. Baskı, Ankara.
2. Carr P. (2002). Rules of Home Care Nursing . Home Health Care Nurse. 20 (6): 358
3. Bahar, Z. (2017). Evde Bakım. Akademi Kitabevi, 1. Baskı, İstanbul
4. Özaydın, Ö. (2023). Geçmişten Günümüze Evde Sağlık Hizmetleri, Nobel Akademik Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara.
5. Marrelli Tina, M. (2016). Home Care Nursing: Surviving In An Ever-changing Care Environment, Sigma Theta Tau Intl, 1. Baskı.
6. Bentur N. (2001). Hospital at home: What is its place in the health system. HealthPolicy 2001; 55: 71-79.
7. Evde Bakım Derneği. (2005) <https://evdebakim.org.tr/>